

ÉPÍTÉSZETELMÉLET

2025/26. 1. FÉLÉV

ALAPADATOK			
TANTÁRGY NEVE	Építészetelmélet		Architectural Theory
TANTÁRGY KÓDJA(I)	YCXÉPELMNF		
SZERVEZETI EGYSÉG	Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar, Építészmérnöki Intézet		
SZAK, TAGOZAT	építészmérnök BSc		nappali
TANTÁRGYFELELŐS OKTATÓ (Tárgyat irányító oktató)	Dr. Nagy Gergely PhD, egyetemi docens	nagy.gergely@ybl.uni-obuda.hu +36-1-252-1270/2510	Hétfő 12:35-13:20, Csütörtök 15:20-16:05
OKTATÓK, ELŐADÓK	Dr. Nagy Gergely PhD, egyetemi docens	nagy.gergely@ybl.uni-obuda.hu +36-1-252-1270/2510	Hétfő 12:35-13:20, Csütörtök 15:20-16:05
	Dr. habil Zuh Deodáth PhD, egyetemi docens	zuh.deodath@uni-obuda.hu +36-70-344-3864	Szerda 9:00-11:00 illetve online
ELŐKÖVETELMÉNY	-		
ELŐADÁSOK SZÁMA (HETENTE)	3 óra		
TANTERMI GYAKORLAT/ LABORGYAKORLAT (HETENTE)	0 óra		
TEREP- ÉS TANÜZEMI GYAKORLAT (HETENTE)	0 óra		
SZÁMONKÉRÉS MÓDJA	Félévközi feladat és vizsga		
MEGSZEREZHETŐ KREDITPONTOK	3 kredit		
TANTÁRGY FELADATA, RÖVID LEÍRÁSA	A tárgy célja áttekintést adni az építészetelméleti gondolkodás jelentősebb változásairól az ókortól napjainkig. Gondolkodásra készíteni a hallgatókat valamely releváns építészetelméleti témáról, illetve épületek elemzése kapcsán azok elméleti tartalmáról. További célja megmutatni hogy bizonyos építészetelméleti alapfogalmak máig megőrizték aktualitásukat és tudományos teljesítőképességüket. A kurzus egyszerre történet- és problémaorientált. Gerince három fogalom: az építészeti jelentés, az építészeti őszinteség és az építészet viszonya az ember környezetéhez. Ennek kapcsán számtalan történeti kérdés és szisztematikus érv bontható ki, amelyek elvezethetnek annak a problémának a megfelelő tárgyalásához, hogy: milyen gondolatok állhatnak konkrét használati tárgyak és épületek megszületése mögött.		

AJÁNLOTT SZAKIRODALOM	*** <i>A mérhető és a mérhetetlen.</i> Építészeti írások a huszadik századból. Szerk.: Kerékgyártó Béla. Typotex, 2004. *** <i>A reneszánsz művészet történetének olvasókönyve.</i> Szerk.: Hajnóczi Gábor. Balassi Kiadó, Budapest, 2004. *** <i>Monumentalitás.</i> Szerk. Moravánszky Ákos - M. Gyöngy Katalin. Budapest: Terc, 2006. *** <i>A tér.</i> Szerk. Moravánszky Ákos - M. Gyöngy Katalin. Budapest: Terc, 2007. Arnheim, Rudolf: <i>The Dynamics of Architectural Form.</i> Berkeley: University of California Press, 1977. De Graaf, Reinier: <i>Four Walls and a Roof.</i> The Complex Nature of a Simple Profession. Harvard UP, 2017. Evers, Bernd - Biermann, Veronica: <i>Architectural Theory from the Renaissance to the present.</i> Taschen, 2019. Frampton, Kenneth: <i>A modern építészet kritikai története.</i> Terc, Budapest, 2009. Frampton, Kenneth: <i>The Other Modern Movement.</i> Architecture 1920/1970. New Haven: Yale University Press, 2021. Gelernter, Mark: <i>Sources of Architectural Form.</i> A Critical History of Western Design Theory. Manchester University Press, 1995. Kruft Hanno-Walter: <i>A History of Architectural Theory.</i> Princeton Architectural Press, New York, 1994. (Hanno-Walter Kruft: <i>Geschichte der Architekturtheorie.</i> Verlag C.H.Beck, München, 1986.) Loos, Adolf: <i>Ornamens és nevelés.</i> Válogatott írások. Ford. Kerékgyártó Béla. Terc, Budapest, 2004. Mallgrave, Harry Francis: <i>Modern Architectural Theory.</i> A Historical Survey, 1673-1968. Cambridge UP, 2005. Moravánszky, Ákos: <i>Versengő látomások.</i> Esztétikai újítás és társadalmi program az Osztrák-Magyar Monarchia építészetében 1867-1918. Vince, Budapest, 1998. ISBN 963 9192 10 4. Rasmussen, Steen Eiler: <i>Experiencing Architecture.</i> MIT Press, Cambridge MA, 1959. LCCN 62 21 673. Wittkower, Rudolf: <i>A humanizmus korának építészeti elvei.</i> Gondolat, Budapest, 1986.
SZÜKSÉGES TECHNIKAI ESZKÖZÖK	A feladatok elkészítéséhez egy alap-felszereltségű (lehetőleg szövegszerkesztővel és diaszerkesztő programmal rendelkező) számítógép szükséges. A vizsgák alkalmával mobiltelefon és egyéb segédeszköz használata nem megengedett.

A FÉLÉV ÜTEMEZÉSE				
HÉT	ELŐADÁS	ELŐADÓ	GYAKORLAT FORMÁJA	GYAKORLAT PROGRAMJA
1 09.12.	Féléves tudnivalók, féléves feladat ismertetése Az építészetelmélet alapfogalmai	ZD		
2 09.19.	Jelentés 1. - Ókor és reneszánsz	NG		
3 09.26.				
4 10.03.	Jelentés 2. - Újkor;	NG		
5 10.10.	Jelentés 3. - XX. század	ZD		
6 10.17.	Összintés 1. - Reneszánsz és újkor	NG		
7 10.24.				
8 10.31.	Összintés 2. - Ruskin, Semper és a korai modernizmus; újabb perspektívák	ZD		
9 11.07.	Környezethez való viszony 1. - az ideális város	NG		
10 11.14.	Környezethez való viszony 2. - újkortól XX. századig	ZD		
11 11.21.	rektori szünet			
12 11.28.	Feladatok prezentációja 1., Feladatbeadás	ZD, NG		
13 12.05.	Feladatok prezentációja 2., Feladatbeadás	ZD, NG		
14 12.12.	Feladatok és prezentációk pótlása	ZD, NG		

A FÉLÉV TELJESÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI		
ÉVKÖZI FELADATOK ÉS SZÁMONKÉRÉS		
KÖVETELMÉNY	LEÍRÁS	ÉRTÉK (pont, %, jegy)
A FOGLALKOZÁSOKON VALÓ RÉSZVÉTEL KÖVETELMÉNYEI	A gyakorlatokról legfeljebb három alkalommal lehet hiányozni, a tantárgyi követelményekre az Egyetemi Tanulmányi és Vizsgaszabályzat illetve a kari kiegészítésében foglaltak érvényesek. (kiemelten ETVSZ 46. §)	-
ETIKAI KÓDEX	Aki plagizál - azaz megsérti az Óbudai Egyetem Etikai Kódexe 4. §-ének (2) bekezdésében foglaltakat - annak a tantárgyfelelős oktató a tantárgy teljesítését megtagadja, az Egyetem pedig A HKR TVSZ 90. §-a alapján fegyelmi eljárást indíthat.	-
FÉLÉVES feladat rövid leírása	Az oktatóval egyeztetve választandó egy épület. Szerencsés, ha a választott ház neves, jelentős alkotás, és funkciója vagy elhelyezkedése okán kapcsolódik a féléves tervezési feladathoz. Ennek komplex elemzését kell adni, melynek fő szempontjai a jelentés, az öszinteség és a környezethez fűződő viszony. A gondolatokat alá kell támasztani vagy párhuzamba kell állítani egy építészetelméleti szöveggel is. A feladat számítógéppel készíthető fekvő A/3-as lapokra, egyébként formátuma tetszőleges.	100 pont
Vizsga	Írásbeli vizsga a félév előadásainak anyagából. Minimum elérendő pontszám a vizsgán 10 pont.	20 pont
ÉRTÉK ÖSSZESEN	120 pont	

FÉLÉVZÁRÁS KÖVETELMÉNYEI				
AZ ALÁÍRÁS MEGSZERZÉSÉNEK FELTÉTELEI	A féléves feladat teljesítése legalább 50 pontra.			
ALÁÍRÁSPÓTLÁS FELTÉTELE	A feladat beadási határideje: 2025.11.28., az óra keretében. A feladatok pótlólag beadhatók 2025.12.12. 17:50-ig. Aláíráspótló vizsgára az jogosult, akinek a féléves feladata pótbeadáskor legalább 80%-os készültségű.			
GYAKORLATI JEGY KIALAKÍTÁSA	Nincsen gyakorlati jegy.			
MEGAJÁNLOTT JEGY MEGSZERZÉSÉNEK FELTÉTELEI	A féléves feladatokból legalább 60 pont megszerzése.			
	2 - ELÉGSEGES	3 - KÖZEPES	4 - JÓ	5 - JELES
	60-69 pont	70-79 pont	80-89 pont	90-100 pont
A VIZSGÁRA BOCSÁTÁS FELTÉTELEI	Akik nem érik el a megajánlott jegy szintjét, vagy annak minőségével nem elégedettek, azok a vizsgaidőszakban a Neptunban történő jelentkezés után vizsgát tehetnek. Vizsgát csak azok a hallgatók tehetnek, akik az aláírást (esetleg egy korábbi félévben) már megszerezték. A vizsgaidőszakban a hallgató a Neptunban kijelölt vizsganapok valamelyikén vizsgázik. A vizsga 60 perc időtartamú, több feladatot tartalmaz, 20 pont összértékű, az előadások tematikáját felelő írásbeli beszámoló.			
A VIZSGAJEGY KIALAKÍTÁSA	A jegyet a vizsgán elért pontszám (min. 20) és a féléves feladatok pontszámának összege adja.			
	0-59 pont	60-74 pont	75-89 pont	90-104 pont
	1- ELÉGTELEN	2 - ELÉGSEGES	3 - KÖZEPES	4 - JÓ
				5 - JELES